

Wymagania edukacyjne z przyrody w klasie IV

1. Poznajemy warsztat przyrodnika

Uczeń:

- wymienia ożywione i nieożywione składniki przyrody
- podaje przykłady antropogenicznych elementów najbliższej okolicy
- wymienia różne źródła wiedzy o przyrodzie
- podaje przykłady poznawania przyrody za pomocą zmysłów
- wyjaśnia różnicę między eksperymentem a doświadczeniem
- wymienia i określa przeznaczenie przyrządów i pomocy przyrodnika
- określa kierunki geograficzne za pomocą kompasu
- wymienia różne sposoby wyznaczenia północy
- podaje różnicę między planem a mapą
- rysuje plan pomieszczenia oraz najbliższej okolicy
- wymienia elementy mapy
- odczytuje informacje z map, planów i schematów
- orientuje się w terenie za pomocą mapy i planu

2. Poznajemy pogodę i inne zjawiska przyrodnicze

Uczeń:

- podaje przykłady substancji w różnych stanach skupienia
- podaje cechy ciał w różnych stanach skupienia
- określa wpływ temperatury na ciała stałe, ciecze i gazy
- wyjaśnia zjawiska parowania, skraplania, zamarzania i topnienia
- odczytuje wartości temperatury z termometru
- omawia obieg wody w przyrodzie
- wymienia i omawia elementy pogody
- dokonuje obserwacji pogody
- wyjaśnia zależność między wysokością Słońca a długością i kierunkiem cienia
- opisuje zmiany położenia Słońca na widnokręgu w ciągu doby i roku
- podaje przykłady dostosowania się organizmów do zmian pór roku

3. Poznajemy świat organizmów

Uczeń:

- omawia hierarchiczną budowę organizmów wielokomórkowych
- wymienia czynności życiowe organizmów
- wymienia nazwy królestw organizmów
- podaje różnice w sposobie odżywiania się organizmów
- omawia łańcuchy pokarmowe i sieć troficzną
- podaje przykład roślin i zwierząt w domu

4. Odkrywamy tajemnice ciała człowieka

Uczeń:

- dokonuje podziału składników pokarmowych
- omawia etapy trawienia i rolę poszczególnych narządów układu pokarmowego
- wymienia narządy budujące układ krwionośny
- omawia rolę serca
- omawia budowę układu oddechowego
- wymienia najważniejsze kości człowieka
- określa rolę mięśni w codziennym życiu człowieka
- omawia budowę układu nerwowego
- wymienia narządy zmysłów i omawia je
- omawia budowę i funkcję żeńskiego i męskiego układu rozrodczego
- omawia proces zapłodnienia i rozwoju płodu w czasie ciąży

- opisuje zmiany jakie zachodzą podczas dojrzewania u dziewcząt i chłopców
- wskazuje na planszy, modelu i własnym ciele układy budujące ciało człowieka

5. Odkrywamy tajemnicę zdrowia

Uczeń:

- wymienia podstawowe zasady dbania o zdrowie i higienę ciała
- opisuje zasady zdrowego stylu życia
- opisuje sposoby zapobiegania chorobom
- opisuje zasady bezpiecznego zachowania się podczas występowania niebezpiecznych zjawisk pogodowych
- rozpoznaje trujące rośliny
- podaje zasady zachowania się i udzielania pierwszej pomocy w przypadku zatrucia i użądlenia
- podaje konsekwencje uzależnienia od używek i sprzętu elektronicznego

6. Poznajemy krajobraz najbliższej okolicy

Uczeń:

- podaje elementy krajobrazu
- wykazuje zależność między składnikami środowiska przyrodniczego i antropogenicznego
- podaje przykłady różnych krajobrazów
- opisuje formy ukształtowania terenu
- dokonuje podziału skał na lite, zwięzłe i luźne
- omawia proces powstawania gleby
- klasyfikuje wody słone i słodkie
- podaje przykłady różnych form wód powierzchniowych
- omawia zmiany w krajobrazie najbliższej okolicy
- wskazuje na miejsca ochrony przyrody w najbliższej okolicy i w Polsce

7. Okrywamy tajemnice życia w wodzie i na lądzie

Uczeń:

- określa warunki życia w wodzie
- wymienia dostosowania organizmów do życia w wodzie
- omawia procesy fizyczne zachodzące w wodzie
- omawia biegi rzeki
- wskazuje organizmy żyjące w różnych biegach rzeki
- omawia czynniki warunkujące życie w jeziorze
- wymienia organizmy żyjące w jeziorach
- omawia dostosowanie organizmów do życia na lądzie w różnych warunkach środowiskowych
- wymienia warstwy lasu
- podaje przykłady organizmów żyjących w różnych warstwach lasu
- wyjaśnia rolę lasów w przyrodzie i dla człowieka
- rozpoznaje drzewa rosnące w najbliższej okolicy
- podaje przykłady organizmów żyjących na łące
- rozpoznaje główne zboża uprawne w Polsce